

Soovitused

**Suunised 02/2021 krediitkaardiandmete ainult edasise
elektroonilise kauplemise soodustamiseks säilitamise
õigusliku aluse kohta**

Vastu võetud 19. mail 2021

Euroopa Andmekaitseenõukogu,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta; edaspidi: „isikuandmete kaitse üldmäärus“) artikli 70 lõike 1 punkti e,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingut, eriti selle XI lisa ja protokoll nr 37, mida on muudetud 6. juuli 2018. aasta EMP ühiskomitee otsusega nr 154/2018,

võttes arvesse kodukorra artikleid 12 ja 22,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISED SOOVITUSED:

1. Digimajandus ja e-kaubandus on COVID-19 pandeemia taustal pidevalt arenenud. Samamoodi on suurenenud krediitkaardiandmete võrgus kasutamise riskid. Nagu märgitakse artikli 29 tööühma andmekaitsealase mõjuhinnangu suunistes, on krediitkaardiandmete kuritarvitamisel „*selgelt raske mõju andmesubjekti igapäevaelule*“, sest finantsandmeid võidakse kasutada „*maksepettuseks*“¹.
2. Seega on väga oluline, et vastutavad töötledjad kehtestaksid andmesubjektide jaoks asjakohased kaitsemeetmed ning tagaksid neile kontrolli oma isikuandmete üle, et vähendada isikuandmete ebaseadusliku töötlemise riski ja suurendada usaldust digikeskkonna vastu. Euroopa Andmekaitseenõukogu peab seda usaldust digimajanduse kestliku kasvu jaoks äärmiselt vajalikuks.
3. Nende soovitude eesmärk on seepärast soodustada andmekaitsenormide ühtlustatud kohaldamist seoses krediitkaardiandmete töötlemisega Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) ning tagada andmesubjekti õiguste ühetaoline kaitse, järgides täielikult isikuandmete kaitse aluspõhimõtteid, mida nõutakse isikuandmete kaitse üldmääruses.
4. Täpsemalt käsitlevad soovitud kaupade ja teenuste veebipõhiste pakkujate poolset krediitkaardiandmete säilitamist, mille ainus eesmärk on soodustada andmesubjektide edasisi oste². Need hõlmavad olukorda, kus andmesubjekt ostab toote või tasub teenuse eest veebikoha või rakenduse kaudu ning esitab selle ühekordse tehingu tegemiseks oma krediitkaardiandmed, tavaliselt erivormil.
5. Nagu mis tahes töötlemise korral, peab vastutaval töötledjal nende andmete säilitamiseks olema isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 6 kohane kehtiv õiguslik alus. Selles suhtes tuleb märkida, et mitu isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 6 nimetatud õigusliku alust ei ole selles olukorras kohaldatavad ja need tuleb välistada. Kui krediitkaardiandmeid säilitatakse pärast tehingut tulevaste tehingute soodustamiseks, ei saa seda pidada vajalikuks seadusjärgse kohustuse

---

¹ Artikli 29 alusel asutatud andmekaitse tööühma suunistes andmekaitsealase mõjuhinnangu ja selle määramise kohta, kas isikuandmete töötlemine „kujutab endast tõenäoliselt suurt ohtu“ vastavalt määrusele (EL) 2016/679.

² NB! Soovitud ei hõlma e-poodides tegutsevaid makseasutusi ega ametiasutusi. Samuti ei hõlma need krediitkaardiandmete säilitamist mis tahes muul eesmärgil, näiteks seadusjärgse kohustuse täitmiseks või korduva makse loomiseks pideva tegevuse lepingu või pikaajalise teenuse tellimuse korral (nt teatud kauba kord kuus tarnimise leping või muusika või filmide voogedastusteenuse tellimus).

täitmiseks (isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 6 lõike 1 punkt c) ega füüsilise isiku eluliste huvide kaitsmiseks (artikli 6 lõike 1 punkt d). Samuti ei saa sobivaks õiguslikuks aluseks lugeda avalikes huvides oleva ülesande täitmist või vastutava töötleja avaliku võimu teostamist (artikli 6 lõike 1 punkt e).

6. Lisaks ei ole krediitkaardiandmete säilitamine pärast kauba või teenuse eest maksmist põhimõtteliselt vajalik lepingu täitmiseks (artikli 6 lõike 1 punkt b). Arvestades, et esiteks on kliendi maksmiseks kasutatud krediitkaardiga seotud andmete töötlemist vaja lepingu täitmiseks, millele kohaldatakse isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 6 lõike 1 punkti b, on nende andmete säilitamine kasulik ainult järgmise tehingu ja müügi soodustamiseks. Seda eesmärki ei saa pidada rangelt vajalikuks sellise kauba või teenuse pakkumise lepingu täitmiseks, mille eest andmesubjekt on juba maksnud³.
7. Seoses töötlemisega, mida on vaja andmete vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi jaoks vajalikul eesmärgil⁴, märgib Euroopa Andmekaitsekoogu, et selleks, et vastutav töötleja saaks tugineda isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 6 lõike 1 punktile f, peavad olema täidetud selles artiklis sätestatud kolm tingimust⁵. Selle õigusliku aluse kasutamiseks on vaja esiteks leida vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi ja selle olemus. Vastutava töötleja või kolmanda isiku huvi võib olla töötlemise eesmärgist laiem ning see peab isikuandmete töötlemise kuupäeval olema olemas ja kehtima⁶.
8. Teiseks eeldab õigustatud huvi õiguslik alus vajadust töödelda isikuandmeid õigustatud huvi eesmärgil. Kui vastutaval töötlejal on eespool kirjeldatud õigustatud huvi, ei ole viimase tingimuse korral siiski selge, et krediitkaardiandmete edasiste ostude soodustamise jaoks säilitamist oleks selle õigustatud huvi jaoks vaja. Järgmise ostu sooritamine sõltub tarbija valikutest ja seda ei mõjuta võimalus teha seda n-ö ühe klõpsuga.
9. Kolmas tingimus eeldab tasakaalustatuse kriteeriumi kasutamist: vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi peab olema tasakaalus andmesubjekti huvide või põhiõiguste ja -vabadustega, sealhulgas andmesubjekti õigusega andmekaitsele ja eraelu puutumatussele. Tasakaalustatuse kriteeriumi korral tuleb arvestada isikuandmete töötlemise konkreetseid asjaolusid⁷. Olulise osa tasakaalustamisest moodustab isikuandmete töötlemise võimalik mõju

---

³ Vt ka Euroopa Andmekaitsekoogu suunised 2/2019 isikuandmete töötlemise kohta isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 6 lõike 1 punkti b alusel seoses andmesubjektidele internetipõhiste teenuste osutamisega, eriti lk 10.

⁴ Vt artikli 29 tööühma arvamus vastutava andmetöötleja õigustatud huvide mõiste kohta direktiivi 95/46/EÜ artikli 7 tähenduses, mis on praegu läbivaatamisel Euroopa Andmekaitsekoogus (vt Euroopa Andmekaitsekoogu 2021.–2022. aasta tööprogramm, vastu võetud 16. märtsil 2021).

⁵ Vt Euroopa Liidu Kohtu 4. mai 2017. aasta otsus kohtuasjas Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde vs. Rīgas pašvaldības SIA 'Rīgas satiksme', C-13/16, ECLI:EU:C:2017:336, punkt 28.

⁶ Vt Euroopa Liidu Kohtu 11. detsembri 2019. aasta otsus kohtuasjas TK vs. Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA, C-708/18, ECLI:EU:C:2019:1064, punkt 44.

⁷ Vt Euroopa Liidu Kohtu 24. novembri 2011. aasta otsus kohtuasjas Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito (ASNEF) ja Federación de Comercio Electrónico y Marketing Directo (FECEMD) vs. Administración del Estado, C-468/10 ja C-469/10, ECLI:EU:C:2011:777, punktid 47–48, ning Euroopa Liidu Kohtu 19. oktoobri 2016. aasta otsus kohtuasjas Patrick Breyer vs. Bundesrepublik Deutschland, C-582/14, ECLI:EU:C:2016:779, punkt 62.

andmesubjekti õigustele ja vabadustele⁸. Selline mõju võib sõltuda andmete olemusest, isikuandmete töötlemise meetodist ja kolmandate isikute juurdepääsust. Andmete olemuse kriteeriumi korral tuleb arvestada, et artikli 29 tööühm on liigitanud finantsandmed rangelt isiklikeks andmeteks, sest nende kuritarvitamisel on ilmselgelt suur mõju andmesubjekti igapäevaelule⁹. Seega, olenemata vastutava töötleja kohustusest võtta tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et tagada krediitkaardiandmete asjakohane turvalisus kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 5 lõike 1 punktiga f, ja asjaolust, et neid andmeid võidakse säilitada muul eesmärgil, võib isikuandmete töötlemine eesmärgiga soodustada edasisi oste tekitada suurema krediitkaardiandmete turvarikkumiste riski, sest hõlmab töötlemist teistes süsteemides. Teine tasakaalustatuse kriteeriumi oluline osa, mida saaks arvestada andmesubjektide isikuandmete töötlemise mõju hindamisel, on andmesubjektide mõistlikud ootused, mis põhinevad nende suhtel vastutava töötlejaga ning isikuandmete kogumise kontekstil ja eesmärgil¹⁰. Näib siiski, et kui andmesubjekt esitab ostmise ajal maksmiseks krediitkaardiandmed, ei ole tal põhjust eeldada, et tema krediitkaardiandmeid säilitatakse kauem, kui on vaja tema ostetavate kaupade või teenuste eest maksmiseks. Seega kaaluksid selles konkreetses kontekstis isikuandmete kaitsega seotud isiku põhiõigused ja -vabadused üles vastutava töötleja huvid.

10. Nende elementide põhjal võib järeldada, et nõusolek (isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 6 lõike 1 punkt a) on ainus sobiv õiguslik alus, mille põhjal saab eespool kirjeldatud isikuandmete töötlemist pidada seaduslikuks. Et käsitleda turberiske ning võimaldada andmesubjektil säilitada kontroll oma andmete üle ja otsustada krediitkaardiandmete kasutamise üle, tuleb saada andmesubjekti konkreetne nõusolek, enne tema krediitkaardiandmete säilitamist pärast ostu. Selline nõusolek lubab vastutaval töötlejal tõendada, et isik on nõus soodustama oma edasisi oste konkreetse veebikoha või rakenduse kaudu, mida ei saaks eeldada ainult selle põhjal, et ta tegi seal ühe või mitu eraldi tehingut.
11. Seda nõusolekut ei saa eeldada ning see peab olema vabatahtlik, konkreetne, teadlik ja ühemõtteline¹¹. See tuleb esitada selge kinnitusena ja seda tuleb küsida kasutajale mugavalt, näiteks märkeruuduga, mis peab enne olema tühi¹² ja mis on vahetult andmete kogumise vormil. Seda konkreetset nõustumist tuleb eristada kasutus- või müügingimustega nõustumisest ning selle andmine ei tohi olla lepingu sooritamise tingimus.
12. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 7 lõike 3 kohaselt on andmesubjektil õigus võtta igal ajal tagasi oma nõusolek säilitada krediitkaardiandmeid edasiste ostude soodustamise eesmärgil. Nõusoleku tagasivõtmine peab olema tasuta, lihtne ja andmesubjektile sama kerge kui nõusoleku andmine. Selle tulemusena peab vastutav töötleja kustutama krediitkaardiandmed, mida säilitatakse ainult edasiste tehingute soodustamiseks.

Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi nimel

---

⁸ Vt Euroopa Liidu Kohtu eelviidatud 24. novembri 2011. aasta otsuse punkt 44 ja Euroopa Liidu Kohtu eelviidatud 11. detsembri 2019. aasta otsuse punkt 56.

⁹ Artikli 29 alusel asutatud andmekaitse tööühma suunised andmekaitsealase mõjuhinnangu ja selle määramise kohta, kas isikuandmete töötlemine „kujutab endast tõenäoliselt suurt ohtu“ vastavalt määrusele (EL) 2016/679.

¹⁰ Vt isikuandmete kaitse üldmääruse põhjendus 47.

¹¹ Vt Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi suunised 05/2020 määruse (EL) 2016/679 kohase nõusoleku kohta.

¹² *Ibid.*

eesistuja

(Andrea Jelinek)